

CRISTIN

Current Research Information System
In Norway

Årsrapport 2016

14.3.2017

Innhold

1	Styrets beretning	1
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	3
2.1	Samfunnsoppdrag	3
2.2	Eierskap og organisering (frem til fusjon 1.1.2017)	3
2.3	Nøkkeltall for virksomheten	4
3	Årets aktiviteter og resultater	4
3.1	Resultatrapportering i forhold til virksomhetsmål	6
3.1.1	Rapportering av vitenskapelige publikasjoner	6
3.1.2	Videreutvikling av Cristin-2	7
3.1.3	Arbeid knyttet til Open Access	8
3.1.4	Arbeid med Nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater	8
3.2	Vurdering av måloppnåelsen for egne virksomhetsmål	9
3.2.1	Utlevering av data fra Cristin-systemet	9
3.2.2	Nye tjenester for å hente ut og gjenbruke informasjon fra Cristin-systemet	9
3.2.3	Reforhandling og fornyelse av avtaler for tilgang til elektroniske tidsskrifter og databaser	9
3.3	Andre resultater	10
3.3.1	Norske Åpne Humaniora- og Samfunnsfaglige Tidsskrift	10
3.3.2	Prosjektstart for etableringen av Nasjonal infrastruktur for bibliometri	10
3.3.3	Forvaltning av kobling mellom Cristin-systemet og institusjonenes vitenarkiver	10
3.3.4	Bidrag i arbeid med HelseOmsorg21-monitor	10
3.3.5	Kommunikasjons- og informasjonsarbeid	11
3.3.6	Organisasjonsutvikling	11
3.3.7	Nasjonalt Samarbeid	12
3.3.8	Internasjonalt samarbeid	12
4	Styring og kontroll i virksomheten	12
5	Årsregnskap	

1 Styrets beretning

Fra nyttår fusjoneres Cristin med FSAT og opphører som selvstendig organisasjon etter seks år. Flere av styrets medlemmer har vært med siden starten, og med ett unntak kan vi konstatere at det i løpet av Cristins levetid er oppnådd svært gode resultater på alle områder. Styret er oppriktig lei for at man ikke har klart i løpet av styreperioden å levere den planlagte nye versjonen av Cristin-systemet, men ser også at både ressurstilgang, ny teknologi og andre pålagte oppdrag har gjort dette vanskelig.

De tre hovedansvarsområdene til organisasjonen er Cristin-systemet, inkludert NVI-rapporteringen, konsortieavtalene og Open Access. I løpet av 2016 har det skjedd viktige forbedringer både i de tjenestene som leveres og i samarbeidet med brukerinstitutionene. Tilbakemeldingene fra både forskningsinstitutionene og samarbeidspartnerne er at utviklingen går i riktig retning, og troen på at tjenestene vil bli viktige fremover, er høy.

NVI-rapporteringen har hvert år siden starten vært vellykket gjennomført, og Cristin-systemet har etablert seg som det naturlige stedet for norske institusjoner å registrere sin forskning. Det er nå venteliste på ca 30 institusjoner som banker på døren, og disse kan tas inn dersom det gis ressurser til å håndtere et økt antall deltagere. Man vil da være et langt stykke nærmere den visjonen departementene hadde ved etableringen av Cristin om oversikt over all offentlig finansiert norsk forskning.

I 2016 har det kommet flere viktige leveranser knyttet til Cristin-systemet. Det ble gitt ekstra bevilgning i 2016 for å styrke integrasjon mellom Cristin og andre systemer, og dette er det nå lagt til rette for på flere områder. Det er utviklet et nytt sett tjenester som gir eksterne IT-systemer mulighet til både å hente ut og legge inn data. Dette er tatt i bruk av systemet for etisk godkjenning av helseprosjekter (SPREK), og det planlegges i 2017 ytterligere koblinger til Forskningsrådet, NSD og flere andre aktører.

Det siste året er det gjort mye for å styrke samarbeidet med deltagerinstitutionene i konsortieavtalene. Det er også etablert et tettere samarbeid med helseforetakene for å forbedre tilgangen for deres forskere til viktig litteratur. Samtidig som vi jobber for å forbedre institusjonenes deltagelse i abonnementsavtaler, er hovedmålet å lykkes med overgangen til Open Access. Dette er et komplekst felt, der det er stort behov for politisk trykk.

Også internasjonalt har Cristin etablert seg som en viktig stemme. Organisasjonen blir invitert inn som partner i sentrale EU-prosjekter og internasjonale styringsorganer. Et sterkt internasjonalt nettverk har gitt de ansatte god oversikt over best practice på de ulike tjenesteområdene, noe som igjen gir styret et godt beslutningsgrunnlag når viktige valg skal tas. Måten man har jobbet med Cristin-systemet, og spesielt vektleggingen av kobling til andre systemer og gjenbruk av data, har vært et eksempel til etterfølgelse for flere andre land.

Cristin har i alle de seks årene hatt et høyt aktivitetsnivå. Styret opplever en organisasjon der både daglig leder og ansatte brenner for den visjonen de jobber mot og er villige til å gjøre en innsats for å nå målene. Samtidig ser vi at ressursene ikke står i forhold til omgivelsenes forventninger til organisasjonen, og at dette sliter på de ansatte. Cristin har ansvar for flere krevende utviklingsoppgaver. Det er helt nødvendig å ha tilstrekkelige ressurser for å lykkes med disse i parallell med en daglig drift som alltid har førsteprioritet. Vi oppfordrer departementene til å lytte til institusjonenes forventninger og å sikre tilstrekkelig finansiering av arbeidet fremover, slik at gevinstene faktisk kan hentes ut.

I løpet av 2016 har styret gitt sine innspill til Kunnskapsdepartementets organiseringsprosjekt. Hvorvidt det kommer flere organisasjonsendringer enn fusjonen med CERES vites ikke i skrivende stund, men vi ber departementene sikre at Cristin fortsatt leverer likeverdige til tre sektorer, både UH-sektoren, helseforetakene og forskningsinstituttene.

Curt Rice (leder)

Ernst Kristiansen (nestleder)

Anne Lise Fimreite

Susanne Sundnes

Tove Klæboe Nilsen

Reidar Thorstensen

Rune R. Schjøllberg

Knut Kalgravn Skjåk

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Samfunnsoppdrag

Cristin ble etablert 1.1.2011 som et virkemiddel i Kunnskapsdepartementets arbeid med oppfølging av «Klima for forskning» (St.meld. 30, 2008-2009). De tverrgående strategiske målene for forskningen er videreført i «Lange linjer» (St.meld. 18, 2012-2013). Cristin skal bidra til å nå disse målene gjennom å «gi forskningen økt samfunnsmessig verdi ved å legge til rette for at forskning i flere sektorer sees i sammenheng».

Cristin er tildelt nasjonalt ansvar på tre hovedområder:

- Samle og gjøre informasjon om norsk forskning tilgjengelig gjennom forskningsinformasjonssystemet Cristin, inkludert Norsk Vitenskapsindeks (NVI). Cristin -systemet skal også forenkle forskningsadministrative prosesser ved å legge til rette for gjenbruk av informasjon.
- Forvalte og videreutvikle best mulige avtaler for tilgang til lisensbelagte elektroniske tidsskrifter og databaser, på vegne av, og i samarbeid med, konsortier av forskningsinstitusjoner i Norge.
- Drive frem og koordinere arbeidet med åpen tilgang til forskningsresultater og forskningsdata, såkalt Open Access, inkludert videreutvikling av portalen NORA (Norwegian Open Research Archive).

Cristin har definert fem målgrupper som sentrale:

- forskningsinstitusjonene
- forskerne
- myndighetene
- finansieringsinstitusjoner
- forskningsformidlere

De fleste av tjenestene rettet mot forskningsformidlere vil også gi stor nytteverdi for resten av befolkningen.

2.2 Eierskap og organisering (frem til fusjon 1.1.2017)

Cristin eies av Kunnskapsdepartementet i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet. Organisasjonen ledes faglig og økonomisk av et styre bestående av 8 representanter for brukerinstitutionene og andre samarbeidspartnere. Cristin er administrativt tilknyttet Universitetet i Oslo og får de fleste administrative tjenester herfra.

Tvisteutvalget for Norsk Vitenskapsindeks er oppnevnt av styret, og har ansvar for å avklare saker der det ikke er enighet mellom berørte institusjoner når det gjelder registrering av og kreditering for vitenskapelige publikasjoner.

2.3 Nøkkeltall for virksomheten

Hovedtall

Parameter	2012	2013	2014	2015	2016
Ansatte/årsverk	12,5 år	14 år	15,4 år	16,8 år	17 år
Total omsetning	25,98 mnok	29,19 mnok	29,48 mnok	30,92 mnok	34,55 mnok
Statlig finansiering	25,98 mnok	29,19 mnok	29,48 mnok	30,92 mnok	34,55 mnok
Total verdi på konsortieavtaler eks mva	123 mnok	149 mnok	172 mnok*	214 mnok**	216 mnok

* ca 13 mill skyldes endring i valutakurs ift 2013

** ca 23,2 mill skyldes endring i valutakurs ift 2014

Andre nøkkeltall

Parameter	2012	2013	2014	2015	2016
Institusjoner som bruker Cristin – systemet ved utgangen av året		164	165	158*	139*
Rapporterte vitenskapelige publikasjoner	21 156	20 799	21 813	22 302	**
Vitenskapelige publikasjoner via sentral import	12 604	11 014	11 668	11 877	**
Antall tvistesaker	8	5	8	6	6
Antall konsortieavtaler		30	38	38	39
Institusjonelle arkiv med opplasting via Cristin		36	51	57	54***
Fulltekst dokumenter lastet opp til arkiv via Cristin		1 661	2 880	6870	6357

* Flere brukere, men færre institusjoner pga fusjoner

**Tall for 2016-publikasjoner blir klare i begynnelsen av april

*** Reduksjon pga fusjoner

Mer detaljer om publikasjoner som ble rapportert i 2016 finner du på våre nettsider på <http://www.cristin.no/cristin/statistikk/nvi/>.

3 Årets aktiviteter og resultater

Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende overordnede mål for Cristin for 2016, jf. Prop. 1 S (2015-2016):

- CRISTin skal gi forskningen økt verdi for samfunnet ved at forskning i flere sektorer blir sett i sammenheng.

- CRISTin skal også dokumentere, presentere og gjøre åpent tilgjengelig kvalitetssikrede data om vitenskapelig publisering i en felles nasjonal database. Publiseringsdata blir benyttet blant annet i finansieringssystem for universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren og de regionale helseforetakene.

I tillegg ble det i 2016 gitt følgende forventninger fra eier:

- god fremdrift i arbeidet med CRISTin 2.0
- at CRISTin arbeider på grunnlag av regjeringens prinsipputtalelse om at "all forskning som er helt eller delvis offentlig finansiert, skal være åpent tilgjengelig" og setter ned en arbeidsgruppe i dialog med departementet som skal arbeide for dette.
- resultat i arbeidet med SPREK.

Cristin har også hatt egne virksomhetsmål for 2016 ut over oppdrag fra eier. Samlet oversikt over prioriterte leveranser for organisasjonen for 2016 vises i følgende tabell:

Aktivitet	Planlagt	Status
NVI-rapportering for 2015-publikasjoner	1. april	Levert
Visning av personer, prosjekter og resultater i nytt design i Cristin-systemet. Ny søketjeneste.	Høst 2016	Arbeid med utviklingen er startet. Forventet ferdig ila 2017
Forslag til nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater	Juni	Levert ihht plan.
Ny versjon av prosjektkatalogen i Cristin-systemet. Utvidelse for helseprosjekter	Mars	Levert 10. april
Automatisk overføring av prosjekter med etisk godkjenning fra REK til Cristin-systemet	April	Nye skjemaer i drift i oktober 2016. Integrasjon i drift i januar 2017
Automatisk overføring av informasjon om godkjente biobanker fra REK via Cristin-systemet til Biobankregisteret	April/mai	Tjenesten fra Cristin er levert. FHI er ikke klare til å ta imot data, men dette arbeidet fortsetter i 2017
Nye tjenester for å hente ut og gjenbruke informasjon fra Cristin-systemet	April/mai	Levert i april med utvidelser i mai og desember.
Mulighet for kjøp av lisenser for statistikk og data-uttrekk fra Cristin (Tableau)	April	Løsningen er på plass, og det avholdes løpende kurs for nye brukere.
Reforhandling og fornyelser av avtaler for tilgang til elektroniske tidsskrifter og databaser	Desember	Alle unntatt 4 avtaler ble ferdigstilt i 2016. De resterende avtalene

3.1 Resultatrapportering i forhold til virksomhetsmål

Virksomhetsmål 1 og 2

Følgende virksomhetsmål er gitt fra eier:

- CRISStin skal gi forskningen økt verdi for samfunnet ved at forskning i flere sektorer blir sett i sammenheng.
- CRISStin skal også dokumentere, presentere og gjøre åpent tilgjengelig kvalitetssikrede data om vitenskapelig publisering i en felles nasjonal database. Publiseringssdata blir benyttet blant annet i finansieringssystem for universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren og de regionale helseforetakene.

Under disse virksomhetsområdene har vi oppnådd følgende resultat:

3.1.1 Rapportering av vitenskapelige publikasjoner

Rapporteringen av 2015-publikasjoner gikk bra og ble levert til NSD og departementene 1. april. Resultatene viser at det har vært en økning i antall publikasjoner. I 2015 ble det publisert 22 302 publikasjoner av 21 815 forfattere i 6 229 kanaler.

Tendensen fra tidligere år fortsetter. Det publiseres fortsatt mer, av stadig flere forskere, og i flere publiseringskanaler. Publikasjonsmønster og innbyrdes forhold mellom forskningssektorene har derimot holdt seg stabilt. Vi ser også en økning i samarbeid generelt - og internasjonalt samarbeid spesielt.

Rapporteringsprosessen for 2015 var utfordrende for Cristin-sekretariatet grunnet kombinasjonen av mange fusjoner og andre organisasjonsendringer, samt endringer i publiseringsindikatoren. Pågangen etter informasjon og simulering av poeng etter både ny og gammel indikator var stor, men man nådde likevel målet om også å medvirke til spesifisering og testing av nyutvikling selv i den mest hektiske NVI-perioden.

Selve rapporteringen ble godt gjennomført både fra institusjonenes og Cristins side. Det oppsto imidlertid uklarhet rundt beregning av publiseringspoeng i etterkant av rapporteringsfristen. Dette førte til at publisering av resultatene ble forsinket i forhold til normalen.

I 2016 hadde universitets- og høyskolesektoren, helseforetakene og instituttsektoren for første gang identisk modell for poengberegning av de innrapporterte vitenskapelige publikasjonene (NVI).

Det var få tvister tatt i betraktning størrelsen på rapporteringen. Tvisteutvalget for NVI-rapportering behandlet 6 saker (av 22302 rapporterte publikasjoner i 2015).

Forberedelser til NVI-rapportering for 2016-publikasjonen er i gang og går bra. Informasjonsflyten mellom NSD og Cristin om kanalregisteret skaper fortsatt en del utfordringer, men er forbedret i løpet av 2016. Cristin får nå hyppigere levering av endringer i nivå på kanaler. Det er lagt godt arbeid i utvikling av nye rapporter i Tableau som har forenklet arbeidet med å gi både Cristin og institusjonene god oversikt over prosessen og fremdriften.

I 2017 skal Seksjon for forskningstjenester følge opp vedtak i nasjonale publiseringsutvalg om å innføre obligatorisk registrering av fagfelt på bokkapitler, samt at alle helserelaterte publikasjoner kategoriseres etter HRCS-systemet. Utviklingsarbeidet for å gjøre dette mulig er gjennomført høsten 2016.

Virksomhetsmål 3 og 5

Følgende virksomhetsmål er gitt fra eier:

- God fremdrift i arbeidet med CRISTin 2.0
- Resultat i arbeidet med SPREK

Under dette virksomhetsområdet har vi oppnådd følgende resultat:

3.1.2 Videreutvikling av Cristin-2

I 2016 ble styringsgruppen for Cristin 2 utvidet med sterkere representasjon fra brukerinstusjonene. Høsten 2016 ble det også etablert tre nye ekspertgrupper som har bidratt i arbeidet med detaljspesifikasjoner. Dialog med brukermiljøene er avgjørende for å sikre at det vi leverer møter de faktiske behovene. Innspillene vi har fått i møtene med de forskjellige brukergruppene har gitt viktige innspill til justering av både retning for og detaljer i spesifikasjonene.

I april 2016 ble det levert en ny versjon av prosjektkatalogen. Den nye funksjonen legger til rette for registrering av helseprosjekter som faller inn under helseforskningsloven og krever etisk godkjenning fra REK (Regionale Komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk). I oktober ble nye søknadsskjemaer tatt i bruk i saksportalen for REK (SPREK). Søknadsskjemaene i SPREK henter nå informasjon om institusjoner og personer fra Cristin-systemet. Dette gjør at nøkkelinformasjon om godkjente helseprosjekter kan overføres til Cristin. I Cristin kobles prosjektet til prosjektleders og deltakernes profil. Overføringen av prosjektene til Cristin vil også gjøre at våre medlemsinstitusjoner kan få oversikt over alle sine godkjente helseforskningsprosjekt. Selve overføringen av data til Cristin ble igangsatt i januar 2017.

Samtidig med at det hentes data om helseprosjekter, hentes også data om godkjente biobanker. Både SPREK og Cristin er i løpet av 2016 også tilpasset for å levere disse dataene videre til Folkehelseinstituttets Biobankregister. Folkehelseinstituttet vil ta tjenesten i bruk i 2017.

I løpet av 2016 leverte Cristin også testversjon av en tjeneste for å koble lenke til et datasett til et prosjekt i Cristin. Tjenesten er utviklet på bestilling fra UiO/Tjeneste for sensitive data, men den vil kunne brukes også av andre leverandører av lagring av datasett, og også NSD planlegger å ta tjenesten i bruk

Første leveranse av Cristin-systemet i nytt design var opprinnelig planlagt levert i løpet av 2016, men etter at spesifikasjonene var klar sommeren 2016, ble det tydelig at kompleksiteten

i å ta i bruk ny teknologi var betydelig større enn ventet. Estimerer fra utviklerne gjør at den første leveransen nå er planlagt å være klar i løpet av høsten 2017.

I samarbeid med utviklerne har vi nå endret leveransemodellen, slik at mindre leveranser kan komme hyppigere og brukergruppene kan følge arbeidet tettere.

Virksomhetsmål 4

- At CRISTin arbeider på grunnlag av regjeringens prinsipputtalelse om at "all forskning som er helt eller delvis offentlig finansiert, skal være åpent tilgjengelig" og setter ned en arbeidsgruppe i dialog med departementet som skal arbeide for dette.

Under dette virksomhetsområdet har vi følgende resultatområde:

3.1.3 Arbeid knyttet til Open Access

Organisasjonen er også involvert i internasjonalt arbeid knyttet til Open Access. I løpet av 2016 har Cristin deltatt i EU-kommisjonens nettverk for National Points of Reference innen Open Science og har også fungert som partner i EU-prosjektene PASTEUR4OA og OpenAIRE hvor vi har ansvar for koordinering av arbeidet på nasjonalt og nordisk nivå. EU-prosjektet PASTEUR4OA, som ble avsluttet i 2016, har hatt som mål å samordne de europeiske landenes retningslinjer for åpen tilgang i størst mulig grad

OpenAIRE2020-prosjektet drifter og utvikler infrastruktur på Open Access-feltet basert på EUs krav til Open Access. I OpenAIRE er Cristin den regionale koordinatoren for de nordiske landene og norsk NOAD (National Open Access Desks).

Som en del av det EU-finansierte PASTEUR4OA-prosjektet, arrangerte Cristin en workshop med Nordisk Ministerråd som vertskap i København 17. mars 2016. Målet var å samle finansører, forskningsinstitusjoner og politiske beslutningstakere fra de nordiske landene for å diskutere retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater.

Bibliotekene støtter nå fullt opp om strategien med å etablere konsortieavtaler som bringer oss nærmere Open Access. Det er krevende prosesser, men vi har i løpet av 2016 engasjert forskningsledere i forhandlingsprosessen som videre kan gi positive effekter.

3.1.4 Arbeid med Nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater

Cristin har hatt rollen som sekretariat for arbeidsgruppen som har utarbeidet forslag til nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater. Rapporten ble levert til Kunnskapsdepartementet 14. juni 2016 og sendt ut på høring 1. august med svarfrist 1. november. Det kom inn 149 svar, og Cristin bistår nå Kunnskapsdepartementet i arbeidet med gjennomgangen av uttalelsene. Det er tydelig at temaet vekker engasjement og det har kommet inn mange gode innspill.

3.2 Vurdering av måloppnåelsen for egne virksomhetsmål

3.2.1 Utlevering av data fra Cristin-systemet

Et av Cristins satsningsområder for 2016 var å gi institusjonene utvidet tilgang til egne data i Cristin. I 2016 innførte vi tjenesten DUCT (Data ut fra Cristin via Tableau) som gjør det mulig for institusjonene å hente ut data fra Cristin-systemet.

Som en del av dette arbeidet har vi i løpet av året arrangert 9 kurs og tildelt lisenser til 43 institusjoner. Dette arbeidet fortsetter i 2017.

På tross av innføring av DUCT har pågangen etter å få utlevert data ut fra Cristin-systemet fortsatt vært stor. I 2016 har vi registrert henvendelser fra 85 institusjoner. Det er inngått avtale om tilgang til data med 10 forsknings- og evalueringsprosjekter og det er gjort over 350 utleveringer totalt sett. Datautleveringer i samband med fusjoner og omorganiseringer er da ikke medregnet.

I løpet av 2017 forventer vi at antall henvendelser reduseres noe ettersom institusjonene selv kan hente ut data fra Cristin-systemet.

3.2.2 Nye tjenester for å hente ut og gjenbruke informasjon fra Cristin-systemet

Som et ledd i Cristin 2-utviklingen ble det også levert en ny tjeneste for å hente ut data fra Cristin. Med den nye datautvekslingstjenesten (REST API) kan institusjonene hente ut data om prosjekter, institusjoner og personer. Data om publikasjoner og andre forskningsresultater kan hentes ut via en eldre versjon av tjenesten. På sikt vil også denne skrives om til ny teknologi.

3.2.3 Reforhandling og fornyelse av avtaler for tilgang til elektroniske tidsskrifter og databaser

Av totalt 39 avtaler for tilgang til elektroniske tidsskrifter og databaser er 16 flerårige avtaler som reforhandles med 2-3 års mellomrom. De resterende er årlige, løpende avtaler som fornyes hvert år.

En viktig milepæl har vært reforhandling av avtalen med Institute of Physics (IoP). Dette blir den første avtalen for elektroniske tidsskrifter der vi får inn avregning av publiseringsavgifter for åpen publisering mot abonnementskostnader (såkalte offset-avtaler). Avtalen signeres i mars 2017.

I 2016 valgte vi å forlenge avtalene med Elsevier (Science Direct) og Wiley med et år. Dette for å få bedre tid til å forberede avtaler for åpen tilgang. De påbegynte forhandlingene med Springer om inngåelse av en Open Access-avtale ble også overført til 2017 for å få bedre tid til å analysere tall på publisering med bidrag fra norske forskere i denne avtalen. I løpet av 2017 vil vi dermed forhandle noen store og tunge avtaler, der det også er et mål om å bruke forhandlingene til å bevege Norge i retning av åpen tilgang til forskningsresultater.

I løpet av 2016 har vi bygget nye og velfungerende samarbeidsrutiner både med ledernivå og det operative nivået i de enkelte bibliotekene. Det legges vekt på en transparent prosess med god dialog med alle deltagere gjennom hele løpet. Plan for forhandlingsprosessen legges i samarbeid med Cristins Forhandlingsråd, og i det daglige har vi løpende kontakt med bibliotekene ved de fire breddeuniversitetene (BOTT-samarbeidet).

Det internasjonale samarbeidet har også blitt styrket. Samarbeidet mellom de nordiske konsortieadministrasjonene og også samarbeidet med flere andre europeiske land blir stadig tettere. Dette gir oss bedre forhandlingsgrunnlag for avtaler i 2017.

3.3 Andre resultater

3.3.1 Norske Åpne Humaniora- og Samfunnsfaglige Tidsskrift

Forskningsrådet stiller fra 2017 krav om at norske vitenskapelige tidsskrifter innen humaniora og samfunnsvitenskap som mottar driftsstøtte fra dem, skal ha lagt om sin forretningsmodell til åpen publisering. Cristin har i løpet av 2016 samarbeidet med Forskningsrådet og UHR i dette arbeidet.

3.3.2 Prosjektstart for etableringen av Nasjonal infrastruktur for bibliometri

Etter bevilling fra Kunnskapsdepartementet startet prosjektet opp i slutten av 2016. Målet med en nasjonal infrastruktur for bibliometri er todelt. Det skal etableres en enkel tilgang til kvalitetssikrede data og bygges et faglig nettverk.

I løpet av 2016 har vi arbeidet med kompetanseinnhenting fra miljøer i Sverige og Nederland som har arbeidet med tilsvarende data i flere år. Sammen med relevante forskningsinstitusjoner vil det bli utført en behovskartlegging og detaljert planlegging. Prosjektet tar utgangspunkt i de forskningsinstitusjonene som var med i utredningen av nasjonal infrastruktur for bibliometri, dvs de fire breddeuniversitetene og universitetssykehusene. Deretter vil nettverket bygges ut gradvis. Første møte hvor brukerinstitutionene deltok ble avholdt 15. desember.

3.3.3 Forvaltning av kobling mellom Cristin-systemet og institusjonenes vitenarkiver

Forskerne kan laste opp fulltekst-publikasjoner i Cristin-systemet, og disse blir viderefremmet til vitenarkivene i de institusjonene som har medforfattere på publikasjonen og som har etablert kobling til Cristin-systemet.

I løpet av 2016 har 54 institusjoner benyttet tjenesten for opplasting av fulltekst i Cristin-systemet. Sammenlignet med fjorårets tall er dette en svak nedgang i antall institusjoner som skyldes fusjoner.

Når fulltekst-publikasjoner lastes opp via Cristin-systemet, viderefremmes disse til alle vitenarkivene i de institusjonene som har medforfattere på publikasjonen. Etter at rettigheter er klarert og fullteksten er tilgjengeliggjort i vitenarkivet etableres det en kobling til Cristin-systemet som da kan lenke direkte til dokumentet.

I 2016 har det blitt lastet opp dokumenter for 5934 ulike Cristin-poster. Dette utgjør totalt 6357 dokumenter i 2016 som er en nedgang sammenlignet med fjorårets opplastninger.

3.3.4 Bidrag i arbeid med HelseOmsorg21-monitor

I november 2016 ble HelseOmsorg21-monitor (HO21-monitor) lansert. Formålet med HO21-monitor er å samle statistikk om forsknings- og innovasjonsaktiviteter innenfor helse og omsorg på ett sted. Cristin leverer foreløpig data om publikasjoner til monitoren, men vil på sikt også levere data om helseforskningsprosjekter.

3.3.5 Kommunikasjons- og informasjonsarbeid

Et av organisasjonens strategiske mål er å «*være en faglig pådriver og en viktig møteplass for dialog innenfor sine ansvarsområder*». Følgende aktiviteter har vært gjennomført i 2016:

- Arbeidet aktivt med å presentere Cristins strategi og planer for forskningsledelse og forskningsstøtteledelse i våre brukerinstusjoner og fora der disse møtes.
- Vi har styrket dialogen med både ledernivå og det operative nivået i institusjonene ved at vi har etablert brukergrupper og utvidet styringsgruppen for Cristin 2.
- Antall nyhetssaker på Cristin.no er økt betydelig, og det er levert tre nyhetsbrev.
- Nettsidene har blitt oppgradert og arbeidet fortsetter etter fusjonen med FSAT.
- Vi deltok med utstillingsplass på BIBSYS-konferansen i Trondheim 15.-16. mars.
- To ansatte fra Cristin/FSAT hold presentasjoner om Cristin 2-prosjektet på euroCRIS 2016
- Avholdt Bibliotekkonsortienes sommermøte 2016
- Oppstartsmøte for NVI-rapporteringen ble avholdt i oktober

I tillegg har vi fortsatt med kursvirksomhet, samt videreutviklet kursopplegg og opplæringsmateriell.

3.3.6 Organisasjonsutvikling

Det har gjennom året vært arbeidet med å planlegge fusjon med FSAT (Felles studieadministrativt tjenestesenter) fra 1. januar 2017. Den samlede organisasjonen har fått navnet CERES - Nasjonalt senter for felles systemer og tjenester for forskning og studier. Det som tidligere var Cristin heter nå "Seksjon for forskningstjenester" under CERES. Cristin-systemet beholder sitt navn og teamet som forvalter systemet heter fortsatt Cristin-sekretariatet. Ut over navneendring og nytt, felles styre, er det ingen praktiske endringer i vårt arbeid eller tjenesteleveranser.

Fra 2017 leveres Cristins rapporter og planer som del av helheten i CERES.

Våren 2016 ble teamet som jobber med forhandlinger og teamet som jobber med åpen tilgang (Open Access) slått sammen. Vi ser allerede at det gir en styrket forhandlingsposisjon ved at vi utad fremstår som et samlet team, og vi ser at tilsvarende konsortier i utlandet henter inn kompetanse om åpen tilgang i sine forhandlinger med utgivere. Selv om kapasiteten ikke er økt, blir det nye teamet på sikt mindre sårbart ved at det er flere til å dele på oppgavene.

Cristin har en stor oppgaveportefølje i forhold til antall ansatte, og flere viktige oppgaver har vært bemannet med kun én person. Ansatte opplever stort arbeidspress, og vi har dette året hatt økt sykefravær. I løpet av 2016 har vi arbeidet med å endre oppgave- og ansvarsfordeling for å redusere sårbarhet og personavhengighet, samt jobbet hardt med prioritering av arbeidsoppgaver, men det er fremdeles ikke balanse mellom bemanning og oppgaver.

Det legges også vekt på kompetanseheving. I 2016 er det spesielt lagt vekt på å utvikle kompetanse på områdene testing, kommunikasjon, prosjektledelse og forhandlinger.

Et viktig arbeid i 2016 har også vært å gi innspill til Kunnskapsdepartementets Organiseringsprosjekt.

3.3.7 Nasjonalt Samarbeid

Cristin har i løpet av 2016 samarbeidet godt med andre virksomheter både nasjonalt og internasjonalt. Våre viktigste samarbeidspartnere i 2016 har vært: Norges Forskningsråd, Universitets- og høyskolerådet (UHR), De regionale helseforetakenes strategigruppe for forskning, Forskningsinstituttene fellesarena (FFA), BIBSYS, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD), Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU), Helsebiblioteket og Nasjonalbiblioteket.

Cristin deltar som observatør i Universitets- og høyskolerådets publiseringsutvalg og i de regionale helseforetakenes strategigruppe for forskning.

I løpet av året har samarbeidet med både ledernivå og operativt nivå ved bibliotekene i BOTT-institusjonene blitt styrket.

Vi har også deltatt i det såkalte Samhandlingsforum der Uninett, BIBSYS, NSD, FSAT, Cristin og Norgesuniversitetet er representert.

3.3.8 Internasjonalt samarbeid

Det internasjonale samarbeidet har blitt styrket i løpet av 2016. Cristin har vært aktive deltagere i europeiske nettverk; EuroCRIS, Casrai, COAR (Confederation of Open Access Repositories), DOAJ (Directory of Open Access Journals), SPARC Europe (Scholarly Publishing and Academic Resources Coalition) og ICOLC (International Coalition of Library Consortia). Også utviklerymiljøet for Cristin-systemet (FSAT) deltar aktivt i EuroCRIS. Cristin er National Point of Reference i EU-kommisjonens arbeid med Open Access, vi er norsk representant i EUAs ekspertgruppe for «Big deals» og satt også i 2016 i Executive Committee i det CERN-initierte konsortiet SCOAP₃ som sikrer åpen tilgang til publikasjoner innen partikkelfysikk.

Vi har også videreført samarbeidet med de andre nordiske landene både om konsortieavtaler og Open Access.

4 Styling og kontroll i virksomheten

Driftsrapport, regnskap og status for alle tiltak i Cristins årsplan har vært jevnlig behandlet av styret sammen med tiltak for å korrigere eventuelle avvik.

Videreutviklingen av Cristin-systemet følges i tillegg av en styringsgruppe ledet av tidligere daglig leder i Cristin (i dag underdirektør i CERES) og som ellers består av representanter fra brukerinstitutionene og direktør for FSAT (nå direktør i CERES).

Arbeid med konsortieavtalene gjennomføres under styring av Cristins forhandlingsråd hvor alle tre sektorene er representert.

5 Årsregnskap

CRISTin								
(Beløp i NOK 1 000)								
RESULTAT	Note	31.12.2016	31.12.2015	% Endring	Nøkkel ResBal	Benyttet mapping		
Driftsinntekter								
Inntekt fra bevilgninger	S1	30	28					
		927	679	7,84 %		Ref til Note 1		
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	1						
		094	(159)	-790,46 %		Ref til Note 1		
Salgs- og leieinntekter	S1	126	126					
		340	555	-0,17 %		Ref til Note 1		
Andre driftsinntekter	S1	99	35					
		521	964	176,72 %		Ref til Note 1		
Sum driftsinntekter		257	191					
		882	040					
Driftskostnader								
Lønnskostnader	S2	13	13					
		331	346	-0,11 %	34	Ref til Note 2		
Varekostnader		221	173					
		072	283	27,58 %	33	SB_Nøkkel ResBal		
Andre driftskostnader	S3	19	18					
		978	589	7,47 %	35	Ref til Note 3		
Avskrivinger		87	68					
		254	205	28,16 %	36	SB_Nøkkel ResBal		
Sum driftskostnader		468	286					
Overføringer til andre								
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4	1						
		098	774		3300	SB_Nøkkel ResBal		1 098

<i>Sum videreformidling</i>		1 098	774				
Driftsresultat		2 316	(15 020)				
Avregninger							
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet		(2 316)	15 020	-115,42 %	39	Ref til Note 15	
<i>Sum avregninger</i>		(2 316)	15 020				
Periodens resultat		0	0				